

Sajtó és
Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
183/14. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2014. december 18.

A C-354/13. sz. ügyben hozott ítélet
a Karsten Kaltoft nevében eljáró Fag og Arbejde (FOA) kontra a
Billund Kommune nevében eljáró Kommunernes Landsforening (KL)

Az elhízás tekinthető a foglalkoztatás során alkalmazott egyenlő bánásmódról szóló irányelv értelmében vett „fogyatékoságnak”

Noha az uniós jog egyetlen általános elve sem tiltja önmagában az elhízáson alapuló hátrányos megkülönböztetést, az elhízás tartozhat a „fogyatékoság” fogalma alá, amennyiben, bizonyos körülmények között, korlátozza az adott személy teljes, hatékony és más munkavállalókkal egyenlő szerepvállalását a szakmai életben

Az egyenlő bánásmód elvének pontosítása céljából az egyik uniós irányelv¹ létrehozta a foglalkoztatás és munkavégzés során alkalmazott hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem általános kereteit. Ezen irányelv értelmében a foglalkoztatás területén tilos a valláson, meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló hátrányos megkülönböztetés.

Karsten Kaltoft tizenöt évig dolgozott a billundi önkormányzatnál (Dánia) családinapközi-üzemeltetőként. E tevékenység keretében gyermekeket gondozott saját lakásában. 2010. november 22-én az önkormányzat a munkaszerződését megszüntette. Noha az elbocsátást a gondozást igénylő gyermekek számának csökkenésével indokolták, az önkormányzat nem jelölte meg azokat az okokat, amelyek folytán éppen K. Kaltoft-ra esett a választása. Munkaszerződésének időtartama alatt K. Kaltoft mindvégig elhízottnak volt tekinthető az Egészségügyi Világszervezet (WHO) fogalommeghatározása értelmében. Noha K. Kaltoft elhízása említést nyert az elbocsátása alkalmával folytatott megbeszélésen, a felek eltérő állásponton vannak a tekintetben, hogy ezt a kérdést hogyan tárgyalták. Így az önkormányzat tagadja, hogy az elhízás szerepelt volna azon okok sorában, amelyek K. Kaltoft elbocsátásához vezettek. A Fag og Arbejde (FOA), K. Kaltoft nevében eljáró szakszervezet, mivel úgy vélte, hogy ez az elbocsátás elhízáson alapuló, jogellenes hátrányos megkülönböztetésből ered, a dán bírósághoz fordult e hátrányos megkülönböztetés fennállásának megállapítása, valamint kártérítés céljából.

E kérelem vizsgálatának keretében a koldingi bíróság (retten i Kolding, Dánia) annak pontosítását kéri az Európai Unió Bíróságától, hogy az uniós jog tiltja-e önálló jelleggel az elhízáson alapuló hátrányos megkülönböztetést. Másodlagosan arra vár választ, hogy az elhízás tekinthető-e fogyatékoságnak, és az ekként a fent hivatkozott irányelv hatálya alá tartozik-e.

A mai napon kihirdetett ítéletében a Bíróság mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy a hátrányos megkülönböztetés általános tilalmának elve az uniós jog általános elvei közé tartozó alapjogok között szerepel. Ez az elv tehát köti a tagállamokat, amennyiben a nemzeti tényállás az uniós jog hatálya alá tartozik.

¹ A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv (HL L 303., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 79. o.)

E vonatkozásban a Bíróság emlékeztet arra, hogy az uniós szerződések és a másodlagos jog egyetlen rendelkezése sem tiltja a foglalkoztatás és munkavégzés során alkalmazott, önmagában az elhízáson alapuló hátrányos megkülönböztetést. Közelebbről, a foglalkoztatás során alkalmazott egyenlő bánásmódról szóló irányelv nem tesz említést az elhízásról mint a hátrányos megkülönböztetés okáról, és nincs helye ezen irányelv hatálya analógia útján történő kiterjesztésének a kimerítő jelleggel felsorolt okokon alapuló hátrányos megkülönböztetésen túlra. Az Európai Unió Alapjogi Chartája ugyancsak nem alkalmazható ilyen helyzetben.

A jelen ügyben a Bíróság megállapítja, hogy az ügyiratok egyike alapján se vonható le az a következtetés, hogy az állítólagosan önmagában az elhízáson alapuló elbocsátás az uniós jog hatálya alá tartozna.

A Bíróság következőképpen megállapítja, hogy **az uniós jog nem mondja ki az önmagában az elhízás alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalmának a foglalkoztatás és munkavégzés során alkalmazandó általános elvét.**

Azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy az elhízás tekinthető-e az irányelv értelmében vett „fogytékosságnak”, a Bíróság emlékeztet arra, hogy ezen irányelv célja az irányelvben felsorolt okokon, köztük a fogytékosságon alapuló, a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem általános kereteinek meghatározása.

Az irányelv alkalmazásában a „fogytékosság” fogalma olyan korlátozottságként értendő, amely különösen valamilyen hosszan tartó testi, szellemi vagy lelki ártalmon alapul, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és más munkavállalókkal egyenlő szerepvállalását a szakmai életben. A Bíróság kiemeli, hogy e fogalmat úgy kell értelmezni, hogy az nem csupán a szakmai tevékenység végzésének lehetetlenségére vonatkozik, hanem az ilyen tevékenység végzésének zavarára is. Az irányelv célja ugyanis az egyenlő bánásmód megvalósítása, és többek között arra irányul, hogy a fogytékos személy hozzáférhessen valamely munkához, illetve azt végezhesse. **Továbbá ezen irányelv céljával ellentétes lenne az, ha a fogytékosság okának jelentősége lenne az irányelv alkalmazása szempontjából.**

Egyébiránt a Bíróság megállapítja, hogy a „fogytékosság” fogalmának meghatározása megelőzi azon megfelelő alkalmazkodási intézkedések meghatározását és értékelését, amelyeket a munkáltatónak az irányelv értelmében meg kell tennie minden egyes helyzet kívánalmaival összhangban, hogy a fogytékos személy számára lehetővé váljon a munkához jutás, a munkában való részvétel és a szakmai fejlődés (kivéve, ha ezen intézkedések aránytalanul nagy terhet rónak a munkáltatóra). Következőképpen önmagában az a körülmény, hogy ilyen alkalmazkodási intézkedések meghozatalára K. Kaltoft tekintetében nem került sor, nem elegendő annak megállapításához, hogy őt nem lehet az említett irányelv értelmében vett fogytékos személynek tekinteni.

Ezen okokból kifolyólag a Bíróság megállapítja, hogy ha az adott körülmények között a munkavállaló elhízása olyan korlátozottsággal jár, amely különösen valamilyen testi, szellemi vagy lelki ártalmon alapul, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja e személy teljes, hatékony és más munkavállalókkal egyenlő szerepvállalását a szakmai életben, és ha ez a korlátozottság hosszan tartó, az ilyen állapot az irányelv értelmében vett „fogytékosság” fogalma alá tartozhat. Ez lehet a helyzet például akkor, ha a munkavállaló elhízása korlátozza szerepvállalását a szakmai életben csökkent mozgásképesége vagy olyan betegsége fennállása folytán, amely gátolja őt munkája végzésében vagy zavarja szakmai tevékenységének gyakorlása során.

A nemzeti bíróság feladata annak meghatározása, hogy K. Kaltoft elhízása a „fogyatékoság” fogalma alá tartozik-e.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106